

Lp Keskkonnaminister
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
Tallinn 15172

27.03.2014.a. nr 2014/7

Ülevaade Eesti Pandipakend OÜ tegevusest 2013 aastal

Eesti Pandipakend OÜ (EPP) on 2005 aastal pakendiettevõtjate (tootjate, importööride ja kaupmeeste) poolt Pakendiseaduse alusel loodud taaskasutusorganisatsioon, mille ülesandeks on hallata ja korraldada üle-eestiliselt tagatisrahaga koormatud pakendite kogumist, transporti, sorteerimist, arvestust ja taaskasutamist.

1. Üleriigilise kogumissüsteemi ulatus

2013 aasta lõpu seisuga on pakendi- ja pakendiaktsiisi seadusest tulenevad taaskasutuskohustused pandipakendite osas EPP-le üle andnud 213 pakendiettevõtjat. 2013 aastal liitus EPP-ga 48 uut pakendiettevõtjat. Jooksev lepinguliste pakendiettevõtjate nimekiri on kättesaadav EPP kodulehel <http://www.eestipandipakend.ee/pakendiettevotted/>.

Enne tagatisrahaga koormatud pakendite turule paiskamist registreeritakse pakend EPP poolt hallatavas pakendiregistris, kuhu oli 2013 aasta lõpu seisuga registreeritud 6965 pandipakendit. Uute pakendite registreerimine on viimasel kolmel aastal püsinud üllatavalt kõrgel tasemel. Samas peab nentima, et vaatamata uute pakendite registreerimisele paisatakse aktiivselt turule siiski ~3000 tooteartiklit, mis tähendab seda, et pakendiregistris registreeritud olemasolevast ~7000 pakendist üle poolte puhul on müük lõpetatud.

EPP-le ülalnimetatud taaskasutuskohustused üle andnud pakendiettevõtjad paiskasid Eesti turule 2013 aastal 16221 tonni ühekordse kasutusega pandipakendeid. Võrreldes 2012 aastaga kasvas turule paisatavate ühekordse kasutusega pakendite maht üle 14%.

Pakendite kogumine

EPP hinnangul on üle-eestiline pandipakendite kogumine tagatud väga heal tasemel. EPP ja jookide müügiga tegelevate jaemüüjate vahel oli 2013 aasta lõpu seisuga 595 kehtivat lepingut. Vaatamata jaemüügi turu järjest enam konsolideerumisele liitus 2013 aastal EPP üle 30 jaemüüja, millest üle 10 tegelesid jookide müügiga tarbijatele ning ülejäänud olid horeca sektoris tegelevad ettevõtted. Kehtivate lepingute baasil jõudsid pakendid EPPsse 1400-st tagastuskohast, millest ca 1000 tagastuskohta võtsid pakendeid tarbijatelt kas käsitsi või taaraautomaadi abiga ning ca 400 ettevõttel tekkisid pakendid oma tegevuse käigus (hotellid, restoranid, *catering*). 2013 aasta lõpus õnnestus tarbijatel pakendeid ära anda 590 taaraautomaati. Põhimõtteliselt võib viimase 2-3 aasta baasil väita, et üheksa pandipakendit kümnest tagastatakse taaraautomaati. Eelmisel aastal kogus EPP jaemüüjatega koostöös 241 miljonit ühekordse kasutusega pakendit, mis võrreldes eelneva aastaga tähendab 6%-st tagastuse kasvu.

Otse tarbijatelt pandipakendite vastuvõtmisega tegelevate jaemüüjate nimekiri on kättesaadaval EPP kodulehel <http://www.eestipandipakend.ee/jaemuujad/>.

Vastavalt kokkuleppele Kaupmeeste Liiduga on EPP ülesanne tagada pakendite äravedu kauplustest EPP käitluskeskusesse. Viidatud kohustuse täitmiseks on EPP sõlminud lepingud transpordi partneritega. 2013 aastal teostas EPP jaoks transpordi teenust 9 ettevõtet.

2. Kogutud pakendijäätmete taaskasutuse korraldus

EPP üheks olulisemaks prioriteediks on kogutud pakendite taaskasutusse suunamine. 2013 aastal suunati taaskasutusse 13749 tonni pakendeid (sh plast-, metall- ja klaaspakendid). Taaskasutusse suunamise tagamiseks on EPP sõlminud kõikide pakendite taaskasutajatega lepingud. 2013 aastal taaskasutati EPP poolt kogutud pakendid järgmistes riikides: Eesti, Läti, Leedu, Inglismaa.

Taaskasutusmäärad täideti järgmiselt:

- Plastpakend 87%
- Metallpakend 64%
- Klaaspakend 90%

3. OÜ Eesti Pandipakend meedia- ja kommunikatsioonitegevus 2013

Avalikkuse teavitus 2013. aastal toimus summas 56 tuhat eurot, sh 7 tuhat eurot omatöötajate personalikulu, kes planeerisid turundustegevusi ja osalesid avalikel üritustel.

2013. aasta alguses jätkus organisatsiooni viimaste aastate suurim ligi viis kuud kestnud turundusprojekt nimega Loodussõbralik kool. Kampaniast võttis osa 70 kooli üle Eesti, kes võistlesid omavahel kahes kategoorias ning kogusid üheskoos kokku 44 000 pandipakendit.

Vaheuhinnana külastas jaanuaris viit kooli Ahhaa Teadusteater ning parimatele kinkis Sportland õpilaste sportimisvõimaluste parandamiseks korv- ja jalgpalle.

Kõige enam pandipakendeid kogusid kampania jooksul Aruküla Põhikooli lapsed. Ühe õpilase kohta koguti kõige enam pandipakendeid Keeni Põhikoolis. Mõlema kategooria parimad võitsid lisaks loodussõbraliku kooli tiitlile ka unikaalse spordipäeva Eesti spordikangelaste Gerd Kanteri, Mart Poomi ja Martti Aljandiga. Spordipäevad lõpetas Getter Jaani kontsert.

Lisaks pakendipakendi kogumise võistlusele toimusid kampania jooksul 23 koolis üle Eesti keskkonnateemalised tunnid, kus õpilastele tutvustati pandisüsteemi, räägiti pakendite taaskasutamise tähtsusest, näidati õpetlikke videolõike ja viidi läbi põnevaid viktoriine.

Aasta esimeses pooles uuendas Eesti Pandipakend tagastuspunkti kliendiala plakatite infot ja kujundust. Infoplatatite komplekt muudeti kolmest plakatist koosnevaks: 1) „Palju maksab joogipakend?“, millel kajastub eesti- ja venekeelne info tagatise väärtustest; 2) „Mis saab pandipakendist?“, sisaldades infot pandipakendite taaskasutusprotsessist; 3) „Kuidas tagastada pandipakendit?“, millel seisab tagastajat abistav info.

Lisaks infoplatatitele toodeti pakendiseinad, mis on hõlpsasti üritustele kaasa võetavad. Pakendiseinal on väljatoodud klaas- ja plastpudeli ning plekkpurgi taaskasutamise teekonnad ja purustatud pakendite näidised.

Aastal 2013 osales Eesti Pandipakend viiel erineval üritusel, milleks olid Lastekaitsepäev Tallinna Loomaaias, Grillfest Pärnus, Ökofestival Põlvamaal, Tallinna Loomaia sünnipäev ja Keskkonnamess Elukvaliteet 2013 Tartus.

Üritustel sai visata täpsust pandipakendite kogumiskasti, värvida looduspilte, mängida pandipakendite teematist küsimustemängu. Kõikide tegevuste preemiaks jagati EPP logoga meeneid. Tutvuda sai pakendiseinaga ning mängida ja pildistada koos EPP maskoti Panduga.

Septembris toimus EPPs kolm jaemüüjate seminari koos ekskursiooniga uude käitluskeskusesse. Seminari teemadeks olid pandisüsteemi statistika ja trendid, projekti „Eeskujulik tagastuspunkt“ hindamiskriteeriumid, turvariskid ja kontrollmehhanismid, pakendite üleandmise, transpordi ning loenduse põhimõtted.

Jätkus keskkonnateemaline haridusprogramm, kus kolme kuu jooksul tutvustati peaaegu tuhandele Tallinna õpilasele pandisüsteemi ja tööd pandipakendi uues käitluskeskuses. Õpilaste harimine on osa suuremast EPP algatatud haridusprojektist, mille raames

selgitatakse noortele keskkonnanohiu olulisust. Projektiga jätkatakse üle-eestiliselt 2014. aastal.

EPP tootis ja paiskas novembris eetrise kolmest klipist koosneva telereklaami:

1. klipp "Muidugi metsa": <http://bit.ly/1bs7HS5>
2. klipp "Karu näeb": <http://bit.ly/18aNpiV>
3. klipp "Karu õpetab": <http://bit.ly/1fBTQ2S>

Kolme teleklipi eesmärgiks on kujundada ühiskonnas arusaama, et pakendijätmete taaskasutusse suunamine ja pandipakendite kodupoe taaratagastuspunkti viimine aitab hoida Eestimaa looduse puhtana. Tegemist on sotsiaalreklaamiga, mille eesmärgiks on saavutada ühiskonnas arusaamade ja käitumise muutus keskkonnanohiu huvides.

2013. aasta alguses kuulutas Eesti Pandipakend teist aastat järjest välja kampaania „Eeskujulik tagastuspunkt“. Kampaania esimeses etapis taotlesid eeskujuliku tiitlit 312 tagastuspunkti, millest kohapealse hindamise alusel kvalifitseerusid eeskujulikuks 238. Teises etapis esitas taotluse rekordilised 383 tagastuspunkti, millest omakorda osutasid eeskujulikuks 288. Kampaania eesmärgiks on täiendavalt motiveerida kaupmehi tõstma ja hoidma tagatisrahaga joogipakendite tagastuspunktide kvaliteeti, seda eelkõige tarbija seisukohalt.

Lisaks jätkus EPP suurim sotsiaalse vastutuse projekt koostöös heategevusfondiga Aitan Lapsi, mille nõukogusse kuulub ka EPP tegevjuht. Alates 2011. aasta maist on heade annetajate abiga teatris käinud 43 133 puudustkannatavat last ning annetuste kogusumma küündib 202 435 euroni.

4. Olulised muutused

Pärast kaheksat aastat tegevust valmis 2013 aasta aprillis EPP uus käitluskeskus, mis optimeeris mitmeid pakendite käitlusega seotud tegevusi ja tõstis pakendite käitlusvõimsust ~60%. Uude käitluskeskusesse investeeriti üle 4 miljoni euro. Uus käitluskeskus muudab EPP tegevuse jätkusuutlikumaks ning tagab partneritele teenuste parema kvaliteedi.

Pärast EPP jaoks olulist ja mahukat investeeringut ning nähes käitluskeskuse tegevuse stabiilsust, võttis EPP nõukogu vastu otsuse, mille tulemusena hakkasid alates 01.01.2014 kehtima pakendiettevõtjate poolt makstavad uued käitlustasud:

- Unikaalkoodiga plastist ja klaasist ühekorrapakend (kõik suurused ja värvid) – 0,000 EUR;

- Universaalkoodiga plastist ja klaasist ühekorrapakend (kõik suurused ja värvid) – 0,000 EUR;
- Metallist pakend (kõik suurused) – 0,000 EUR.

EPP osanikud olid 2013 aastal võrdsetes osades muutumatutena:

- Kaupmeeste Liit MTÜ
- Karastusjookide Tootjate Liit MTÜ
- Eesti Õlletootjate Liit MTÜ
- Karastusjookide ja Õlle Importööride Liit MTÜ

Nimetatud MTÜ-dega ei teostatud 2013 aastal ühtegi tehingut.

Ilusat homset soovides,

/allkirjastatud digitaalselt/

Rauno Raal
juhatuse esimees

Kaupo Karba
juhatuse liige